

Posudek oponentky

na disertační práci JUDr. Petra Michala na téma:

Incidenční spory v průběhu řešení úpadku

Autor předkládá k posouzení disertační práci na shora uvedené téma v rozsahu 171 stran vlastního textu.

K volbě tématu podotýkám, že autor zvolil jako své disertační zadání téma aktuální, avšak relativně náročné. Náročnost tématu spočívá v samotné povaze a závažnosti incidenčních sporů, resp. jejich důsledků pro řešení úpadku. Komplexní zkoumání incidenčních sporů navíc vyžaduje velmi dobrou znalost rozsáhlé právní materie, a to nejen z práva insolvenčního, nýbrž i oborů dalších.

Systematiku disertační práce hodnotím jako promyšlenou, logickou a věcně správnou. Z hledisek systematických je téma zpracováno v zásadě v úplnosti a přitom se jednotlivým institutům věnuje pozornost v přiměřených odpovídajících proporcích. Výhradu z hlediska systematiky lze mít jen ohledně vyjádření souvislostí mezi obecnými otázkami incidenčních sporů, kterým se autor věnuje v části 7., a částmi 8.-15., které se věnují jednotlivým typům incidenčních sporů. Tyto partie měly být systematicky podřazeny.

V úvodu autor stručně vysvětluje cíle svého zkoumání a svůj koncept zpracování tématu. Roli obecných výkladů mají i následující části 2. - 6., věnované roli úpadkového řízení a možnému řešení úpadku, vývojovým tendencím právní úpravy úpadku v ČR, přístupu k úpadku i řízení o úpadku v EU. Oceňuji zařazení poznámek k úpravě incidenčních sporů a uvažovaným úpravám insolvenčního práva ve SRN, a to nejen pro geografickou blízkost zvoleného právního řádu.

Pokud jde o obecné vymezení pojmu incidenčních sporů, měl by autor v rámci ústní obhajoby tento pojem ještě doplnit své stanovisko, že tyto spory mají pouze povahu obrany proti procesnímu postupu v probíhajícím řízení, z něhož vzešly. Na str. 37 zmiňuje autor subsidiaritu OSŘ ve vztahu k insolvenčnímu zákonu a také přednost zásad insolvenčního řízení. Tyto zásady však autor v textu nezmiňuje. Přínosné je autorovo přiblížení německé právní úpravy, i když se autor nejprve věnuje přechodným ustanovením a teprve následně genezi a koncepčnímu zaměření nové úpravy. Jaké je autorovo hodnocení subjektivního (jak uvádí) posuzování “dobrého chování úpadce“, jakožto podmínky osvobození od zbytku dluhů dle německého práva?

Další kapitola hodnocené práce se má podle názvu zabývat žalobami o pořadí, výši nebo pravosti pohledávek. V dalším textu je nejasné, kdy se autor věnuje popírání pravosti pohledávky a kdy popírání jiných vlastností pohledávky. Oceňuji však, že i zde autor zmiňuje německou úpravu problematiky popírání pohledávek. Stejně hodnocení platí i pro následující autorovo zpracování excindační žaloby. Autor by měl v rámci ústní obhajoby vyjasnit obecně místo excindační žaloby v insolvenčním řízení, protože jeho výklady se týkají výkonu rozhodnutí, resp. vztahu výkonu rozhodnutí a exekuce a insolvenčního řízení.

Dále se autor stručně věnuje problematice vypořádání společného jmění úpadce a jeho manžela v souvislosti s úpadkem, resp. se zjištěním úpadku, a to popisem platné právní úpravy. Následující výklady se zabývají žalobou, kterou se odporuje právním úkonům úpadce. Zde oceňuji především komentář o vztahu této žaloby a žaloby excindační, stejně jako zařazení srovnávacích poznámek k německé právní úpravě.

Dvanáctá kapitola hodnocené práce je věnována komplikované problematice sporů o náhradu škody, která vznikla v důsledku porušení povinností insolvenčního správce v insolvenčním řízení. Zde autor prokazuje velmi dobrou znalost popisovaných institutů. Na základě vhodně zvolených pramenů pak přesvědčivě argumentuje ve prospěch vyslovených závěrů (viz např. na str. 99 k otázce povinností insolvenčního správce). V rámci ústní obhajoby by měl autor rozvést výklady ohledně rozsahu

odpovědnosti zaměstnance insolvenčního správce, o které se zmiňuje na str. 101. Dále postrádám argumentaci k závěru učiněnému autorem ohledně důkazní povinnosti žalovaného na str. 104 dole. Následující kapitoly se zabývají spory o platnost, resp. neplatnost, smluv o zpeněžení plnění dotčeného neplatným právním úkonem, spory o platnost smluv, kterými došlo ke zpeněžení majetku podstaty mimo dražbu a spory o zrušení podílového spoluvlastnictví dlužníka (míněno patrně úpadce).

Práci uzavírají autorovy výklady de lege ferenda. Ty jsou strukturovány na hodnocení posledních změn insolvenčního práva v ČR, na postavení, resp. míru uspokojování, zajištěných věřitelů a konečně se věnují principu fair trial ve vztahu k insolvenčnímu řízení. I zde se jedná o fundované výklady, které vycházejí z velmi dobrých znalostí zkoumané problematiky i širších souvislostí. Práci pak uzavírá autorova závěrečná poznámka (chybně číselně označená stejně jako předchozí kapitola), v níž se autor zabývá vlivem incidenčních sporů na efektivitu insolvenčního řízení.

Závěr:

Předložená disertační práce JUDr. Petra Michala splňuje požadavky kladené na tento druh prací, a to svým rozsahem, obsahem a způsobem zpracování. Je proto způsobilá být předmětem ústní obhajoby, k níž ji doporučuji.

V Praze dne 31.1.2013

Doc. JUDr. Alena Macková, Ph.D.

Oponentka disertační práce